

Les llegendes

Ramon Gomis, metge sensatísim, assagista àgil i conversat, escriptor raonable que toca de peus a terra que mai tindrà la fama de Gabriel Ferrater, el llegendari, ha escrit un assaig discretament brillant, un paper del que repassa i revisa un llibre anterior sobre la biografia de Gabriel Ferrater. Hi confessa que ha escrit un llibre d'opinions sobre la nissaga dels Ferrater. Se ceneix en l'etapa reusenca, que afirma que és la que coneix millor. És en el magma reusenc, en el magma familiar dels Ferrater que Gabriel es forma la seua destacada personalitat. El llibre bascula entre la insinuació psicològica i l'aclariment genealògic precis. Estudia la seua manera de relacionar-se amb els altres, pròpia d'un home tímid però seductor a base de petites mentides, mentides literàries, arreplegades en les lectures que el pare aconsella, entre les quals les novel·les de Mark Twain, que imita en la tendríssima edat dels deu anys, sempre impressionables. El meu parer és que el jove Gabriel aprèn de seguida que la mentida literària és més atractiva que la mera realitat plana i gris. Gabriel Ferrater inventa, s'inventa a través de les hores de lectura de *Huckleberry Finn*, que es veu de seguida concretat en el grup dels quatre amics que van a l'institut, reflex

RAMON GOMIS S'APROXIMA A LA PERSONALITAT DEL POETA GABRIEL FERRATER A TRAVÉS DE LES RELACIONS FAMILIARS

del llibre de Twain. Hi podríem establir alguna relació entre el protagonista de la novel·la i la personalitat de Gabriel Ferrater: el caràcter independent i superior que no concorda amb normes i consignes.

A Gabriel Ferrater la invenció i l'ocultació li van molt bé. No explicaràs que ets un soldat amb la roba feta a mida a la sastreria Queralt que no dorm mai a la caserna sinó en un hotel perquè els teus pares han

subornat un parell d'oficials d'alta graduació; no narraràs tampoc que no fas mai manobres i que sempre et quedes a les oficines, o la caserna. Si això darrer va passar amb un pelacanyes com jo, que es va quedar a l'oficina de telèfons, què no passaria amb un fill de ric que després conta les coses dels maquis com si hi hagués estat? Mai se n'hi va de maniobres a cercar els maquis entre muntanyes, tot i que ho conta a mitges com si hi hagués estat. Un heroi més. No és que fos covard, era una qüestió de classe social.

El llibre de Ramon Gomis és propi d'un científic, metge d'ofici, que ja no mossega l'esquer de la passió fogosa juvenil ni la mitificació fantasiosa dels poetes.

L'assaig posa l'accent en la personalitat del pare Ricard Ferrater, a qui atribueix amb més suposició lògica que no pas documental, el paper de mentor de Gabriel, en especial amb les lectures que proposa al fill. La lectura, llavors, era la gran formació. Hauríem de discutir si això és així ara mateix, o no n'és tant. No m'hi posaré, en aquest fangar, potser en sortiria retratat.